

ת"פ (רמלה) 46652-02-23 - מדינת ישראל נ' מחמד אבו עאמר

ת"פ (רמלה) 46652-02-23 - מדינת ישראל נ' מחמד אבו עאמר

ת"פ (רמלה) 46652-02-23

ת"פ (רמלה) 54033-06-23

מדינת ישראל

נגד

מחמד אבו עאמר

בית משפט השלום ברמלה

[29.10.2024]

כבוד השופט טל ענר

גזר דין

1. הנאשם הורשע לפי הודאתו בעובדות שני כתבי אישום מתוקנים.

2. ת"פ 46652-02-23 (להלן: תיק הפציעה) עניינו באירוע מיום 3.2.2023. לפי כתב האישום המתוקן הנאשם נהג

במועד זה ברכבו מחוץ לבית דודו ברמלה וצפר. קרוב משפחה של הנאשם, אחמד אלעוברה (להלן: אחמד), יצא מבית הדוד והלך לכיוון הנאשם. הנאשם יצא מן הרכב וקילל את אחמד, דחף אותו בחזהו ואחמד דחף אותו בחזרה. הנאשם שב לרכבו והוציא חפץ שטיבו אינו ידוע למאשימה והכה באמצעותו מספר פעמים בראשו של אחמד. אנשים אחרים ששהו בבית יצאו ורצו לעבר אחמד, בעוד בנאשם חזר לרכבו ועזב במהירות את המקום. כתוצאה מהתקיפה נגרם לאחמד חתך בראש באורך 3 ס"מ והוא נזקק לטיפול רפואי (הדבקת החתך).

בעקבות הודאתו בעובדות הנ"ל הורשע הנאשם בפציעה, עבירה לפי סעיף 334 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

3. כתב האישום בת"פ 54033-06-23 (להלן: תיק התקיפה) עוסק באירוע אלימות ישן יותר, מיום 6.10.2022.

במועד זה הגיעו הנאשם ואביו לבית ספר ברמלה, שם הבחינו במתלון (קרוב משפחה בשם סברי) והתפתח בין השלושה ויכוח שכלל דחיפות. שוטר שעבר במקום הבחין בנאשם מתקדם לעבר המתלון כשהוא אוחז במברג, תפס את המברג ועיכב את הנאשם. בשלב זה אביו של הנאשם סטר למתלון, וכשהנאשם הבחין בכך יצא בריצה מהרכב ותקף את המתלון באמצעות ידיו.

4. בעקבות הודאתו בעובדות הנ"ל הורשעה הנאשם בתקיפה סתם, עבירה לפי סעיף 379 לחוק העונשין.

תשל"ז-1977.

תסקיר שירות המבחן

5. הוגש תסקיר בעניינו של הנאשם. שירות המבחן דיווח כי הנאשם בן 23, נעדר הרשעות קודמות, קיבל אחריות חלקית וגילה מודעות והבנה לסיכון ולהשלכות מעשיו. לדבריו פעל בזמן האירוע מתוך לחץ ותחושת השפלה על רקע אינטראקציות קודמות עם אחמד. הנאשם הביע תחושת אשמה, ונערכה סולחה בין הצדדים במסגרתה פיצה את הקורבן בסך 10,000 ₪ ומאז הקשר ביניהם תקין.

6. בשיחה שערך שירות המבחן עם הקורבן מסר כי אינו חש כל פחד או איום, וכי להתרשמותו ההליך המשפטי הרתיע את הנאשם וכיום הוא פועל בשיקול דעת טוב יותר, במיוחד במצבים מורכבים.
7. הנאשם השתלב במסגרת הליך המעצר בטיפול קבוצתי. בסיכומו של דבר העריך שירות המבחן כי רמת הסיכון הנשקפת מהנאשם נמוכה, וכי הוא זקוק להמשך טיפול במסגרת שירות המבחן. שירות המבחן הוסיף והמליץ לבטל את הרשעת הנאשם, בשל החשש לפגיעה במשלח ידו (סוכנות גז).
טיעונים לעונש
8. המאשימה עמדה בטיעונה לעונש על חומרת העבירות המיוחסות לנאשם. לגבי אירוע הפציעה צוין לחומרה השימוש שנעשה בחפץ, הנזק שנגרם למתלונן, והתנהגותו האימפולסיבית והתוקפנית של הנאשם. לגבי אירוע התקיפה צוין לחומרה הביצוע בצוותא, והעובדה שאחז במהלך האירוע בנשק קר (מברג). בהתבסס על פסיקה אליה הופנית עתרה המאשימה לקבוע מתחם ענישה הנע בין 14 ל-28 חודשי מאסר, ולגזור על הנאשם 16 חודשי מאסר בפועל ורכיבי ענישה נלווים. המאשימה שללה מכל וכל את המלצת שירות המבחן לבטל את ההרשעה.
9. הסנגור עמד על נסיבותיו האישיות של הנאשם, גילו ועברו הנקי. הסנגור ציין כי אביו של הנאשם נדון על חלקו בתיק התקיפה למאסר מותנה, קנס ופיצוי, במסגרת הסדר טיעון. הסנגור ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן במלואה ולבטל את הרשעת הנאשם. הופנית לשורת פסקי דין בהם בוטלה ההרשעה, אף בעבירות חמורות. לעניין ביטול ההרשעה הוגש מסמך מעורכת הדין של חברת הגז שהנאשם עובד כסוכן ומפיץ שלה. הנ"ל חיוותה דעתה כי אם יורשע הנאשם יישלל ממנו רישיון סוכן הגז שניתן לו.
מתחם העונש ההולם
10. בהתאם להוראות החוק יש לעצב את מתחם העונש בהתאם לעיקרון המנחה - הלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.
11. בית המשפט העליון הדגיש פעמים רבות את הצורך בהטלת עונשים משמעותיים בגין נקיטה באלימות: "בית משפט זה עמד לא אחת על כך שחברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם אלימות החותרת תחת זכותו של אדם לשלמות גופו... וכן על הצורך להרתיע את הפונים לפתרון סכסוכים בכוח הזרוע באמצעות השתת עונשים הולמים ומשמעותיים. זאת במטרה להעביר את המסר כי החברה אינה סובלנית להתנהגויות מסוג זה" (ע"פ 759/16 ג'בארין נ' מדינת ישראל (13.6.2016)).
12. בענייננו נפגעו ביטחונם האישי ושלמות גופם של נפגעי העבירה בשני אירועי האלימות. המאשימה עתרה לקביעת מתחם ענישה כולל, אך בשים לב לעובדה שמדובר בשני אירועים נפרדים, במועדים שונים, עם שני קורבנות שונים - נכון יהיה יותר לקבוע מתחם עונש הולם נפרד לכל אחד מכתבי האישום.
13. בתיק התקיפה, הפגיעה בערכים המוגנים לא הייתה בדרגת חומרה עליונה. אכן, נעוצה חומרה בכך שהתקיפה נעשתה בצוותא, וכן בעובדה שבמהלך האירוע הנאשם מצא לנכון להתקרב למתלונן כשהוא אוחז במברג - הסלמה שנעצרה רק בשל נוכחות מקרית של שוטר במקום. מנגד, חלקו הפיזי של הנאשם בתיק זה מתמצה בדחיפות, ובתקיפה שתוארה באופן כללי "באמצעות ידיו". לנתונים אלה אוסיף את עונש המאסר המותנה שהוטל על אביו של הנאשם, שחלקו הפיזי האישום גדול יותר.

14. מסקנת ביניים מן האמור לעיל היא שמתחם הענישה בתיק התקיפה נע ממאסר מותנה ועד 10 חודשי מאסר בפועל.
15. בתיק הפציעה הפגיעה בערכים המוגנים ממשית: ויכוח רחוב של מה בכך בין קרובי משפחה הוביל לעימות הכולל קללות ודחיפות, והנאשם הוא זה שהסלים את האירוע האלים בכך שניגש לרכבו, הצטייד בחפץ, הכה בראש הקורבן מספר פעמים, וגרם לו לחתך. גרימת חתך באיבר רגיש כמו הראש תמיד טומנת בחובה סיכון, גם אם למרבה המזל הנזק בפועל לא היה חמור, והחבלה טופלה בטיפול פשוט יחסית. האירוע כולו מעיד על תוקפנות, אימפולסיביות ושיקול דעת לקוי במצבי קיצון.
16. בעבירת פציעה מתחמי הענישה מושפעים בין השאר מחומרת החבלה, מקום הפגיעה, הכלי בו נעשה (אם נעשה) שימוש וכיו"ב. ככלל, מתחמי הענישה כוללים מאסרים בפועל גם ברף התחתון של המתחם. לעיתים, לתקופות שניתן לרצות בעבודות שירות. להדגמה, אפנה לפסקי הדין הבאים שהגיעו עד לפתחו של בית המשפט העליון. בחלקם, נגרמו חבלות קשות יותר מאשר בענייננו.
- א. רע"פ 3682/22 גולן נ' מדינת ישראל (2.6.2022): הנאשם הורשע בפציעה בנסיבות מחמירות תוך שימוש בנשק קר, ואיומים. נקבע מתחם ענישה של 9 עד 20 חודשי מאסר ונגזרו על הנאשם תשעה חודשי עבודות שירות. הנאשם בעט במתלונן, הכה בו באגרופים, הצמיד לאוזנו סכין ואיים להרוג אותו. למתלונן נגרמו חתך בקרקפת ושריטות בראש. ערעור לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון - נדחו.
- ב. רע"פ 4454/18 בוחבוט נ' מדינת ישראל (12.6.2018): נאשם שהורשע בפציעה, בכך שחבט בראשו ואפו של המתלונן בעודו אוחז פטיש בידו האחרת. למתלונן נגרמו שבר באף וחתך בקרקפת (וחבלות נוספות בראש). נקבע מתחם ענישה נע בין 6 ל-24 חודשי מאסר בפועל. נגזרו על הנאשם, שסירב להליך טיפולי, תשעה חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים. ערעור לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון - נדחו;
- ג. רע"פ 8960/15 בולטנירוב נ' מדינת ישראל (19.5.2016): הנאשם הורשע בפציעה. על רקע סכסוך כספי שפך הנאשם על המתלונן כוס בירה, חבט בו באמצעות הכוס וניפץ אותה על פניו. נגרמו למתלונן חתכים בפנים והוא נזקק לתפרים. בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות לבין 14 חודשי מאסר בפועל, וגזר חמישה חודשי מאסר בעבודות שירות. ערעור לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון - נדחו.
17. לאור האמור, סבורני כי מתחם הענישה המתאים לתיק הפציעה נע בין שישה חודשי מאסר, שניתן במקרים מתאימים לרצות בעבודות שירות, לבין 20 חודשי מאסר בפועל
- העתירה לביטול ההרשעה

18. טרם הדין בעונש המתאים לנאשם, אידרש תחילה לעתירת הנאשם לבטל את הרשעתו כפי שהמליץ שירות המבחן. כידוע, ביטול הרשעה מהווה חריג לכלל לפיו, כאשר מוכחת אשמתו של אדם התוצאה היא הרשעה בדין (ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל). לצד זאת נקבע בעניין כתב ובפסיקה ענפה מאוחרת להלכה זו, שניתן במקרים חריגים להימנע מהרשעת הנאשם.
19. הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטרבותם של שני תנאים: (א) סוג העבירה ונסיבות הביצוע מאפשרים לוותר על ההרשעה מבלי לפגוע מהותית בשיקולי הענישה האחרים; (ב) על ההרשעה לפגוע באופן חמור בשיקום הנאשם, ועליו הנטל להוכיח קיומו של נזק קונקרטי שייגרם מהרשעתו. על הטוען לאי הרשעה לבסס את הטענה לנזק קונקרטי ואין די בהצגת אפשרויות תיאורטיות עתידיות בהם עלול להיגרם לנאשם נזק (ר' רע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל (1.1.2013); רע"פ 5018/18 בוזגלו נ' מדינת ישראל (21.10.18)).
20. ביישום לענייננו, אני סבור כי התנהגותו של הנאשם בשני האירועים בהם הורשע אינה מקיימת את התנאי הראשון שנקבע בפסיקה. מוכן אני להניח שתיק התקיפה אילו עמד לבדו יכול היה להצדיק עתירה לאי-הרשעה (ר' דין לעיל במתחמי הענישה), אולם כאשר מצרפים את תיק הפציעה, וכאשר מדובר בשני אירועי אלימות כנגד נפגעים שונים, ובהינתן החבלה שגרם הנאשם, מסקנתי היא שוויתור על הרשעה בדין יפגע בשיקולי הענישה האחרים ובפרט בשיקולי הגמול וההרתעה.
21. לאור דברים אלה, אין זה הכרחי לדון בשאלת הנזק הקונקרטי (כיוון שמדובר בתנאים מצטברים), עם זאת אציין בקצרה ומעבר לנדרש שלא שוכנעתי שהרשעה בדין תביא בהכרח לפגיעה בעיסוקו הנוכחי של הנאשם, וגם אם יקרה כך, אין מדובר במשלח יד ייחודי, או כזה שכרוך במומחיות או הכשרה שיירדו לטמיון, והנאשם יוכל להתפרנס בדרך אחרת.
22. לפיכך, אני קובע כי אין מקום לבטל את הרשעת הנאשם.
23. נותר לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחמי הענישה שקבעתי. הנימוקים המצטברים הבאים הובילו אותי למסקנה שיש לגזור את הדין ברף התחתון של המתחמים:
- א. גילו הצעיר של הנאשם (יליד 2001) ועברו הנקי.
- ב. הודאתו של הנאשם בכתבי האישום המתוקנים, המגלמת קבלת אחריות וכן חסכה זמן שיפוטי.
- ג. שיקולי שיקום, כפי שעולה מתסקירי שירות המבחן: הנאשם כאמור השתלב בטיפול קבוצתי ושירות המבחן התרשם כי הסיכון הנשקף ממנו נמוך וכי הוא עשוי להיתרם מהמשך ההליך הטיפולי.
- ד. הסכם הסולחה שנעשה עם הקורבן בתיק הפציעה, הפיצוי הכספי הממשי ששולם על ידי הנאשם, עמדת נפגע העבירה עצמו שאינו חושש מן הנאשם, והתרשמותו האישית כי הנאשם שינה את דרכיו.
- ה. התקופה הממושכת בה שהה הנאשם במעצר (כשלושה חודשים) ובתנאים מגבילים חמורים, אותם לא הפר.
24. אציין כי לא מצאתי לנכון לסטות ממתחם הענישה מטעמי שיקום ולהסתפק בהטלת צו של"צ כפי שהמליץ שירות המבחן. זאת, נוכח העובדה שהישגי ההליך הטיפולי אינם מובהקים דיים כדי להצדיק זאת, ובהינתן קשיים מסוימים שעלו בתסקיר ובפרט התרשמות שירות המבחן שקבלת האחריות מצידו חלקית.
- סיכום ותוצאה
- לאור האמור אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:
- א. שישה חודשי מאסר בפועל. המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות במרכז יום לקשיש ראשל"צ, בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות שירות מיום 26.9.2024. הנאשם יתייצב ביום 27.11.2024 בשעה 8:00 במשרדי הממונה במפקדת מחוז מרכז של שב"ס.
- הנאשם מזהר כי עליו לעמוד בתנאי ההעסקה ובדרישות הממונה, לרבות בדבר איסור צריכת אלכוהול, וכי כל חריגה מהכללים עלולה להביא להפסקת עבודות השירות וריצוי יתרת עונש המאסר מאחורי סורג ובריח.
- א. 6 חודשי מאסר מותנה, אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך שלוש שנים עבירה בה הורשע בתיק זה.
- ב. צו מבחן למשך 12 חודשים. הוסברה לנאשם משמעותו של צו המבחן ואפשרות הפקעתו והטלת עונש במקומו.
- ג. פיצויים בסך 1,000 ש"ח אשר ישולמו למתלונן בתיק התקיפה (ע"ת 1 בתיק 54033-06-23).
- זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.
- ניתן היום, כ"ז תשרי תשפ"ה, 29 אוקטובר 2024, במעמד הצדדים.